

"Människan skall inte leva bara av bröd".

"Bibelöversättningen på uzbekiska kommer att göra det uzbekiska folket andligen rikare"

"Bibeln är en ovärderlig kunskapskälla. För att förstå mänsklighetens historia måste man studera Bibeln. Bibelöversättningen på uzbekiska kommer att göra det uzbekiska folket andligen rikare. Det är till hjälp inte bara för vetenskapsmän och historiker, utan för hela folket. Måtte översättarna bli välsignade i sin enorma uppgift". Så uttryckte sig ordföranden för den statliga Kommittén för religiösa ärenden i Uzbekistan när Ordspråksboken, tryckt med både latinsk och kyrillisk skrift, presenterades i huvudstaden Tasjkent den 30 mars 2001.

Det är första gången som en bibelbok har tryckts och publicerats i Uzbekistan

Detta var en milstolpe för bibelarbetet i Uzbekistan, eftersom det är första gången som en bibelbok har tryckts och publicerats inne i landet. Presentationen anordnades av Bibelsällskapet i Uzbekistan, som har organiserat tryckningen. Ett hundratal personer deltog, däribland representanter från den uzbekiska regeringen, diplomater, religiösa ledare och representanter från internationella kultur- och biståndsorganisationer.

RESERAPPORT

Under de två senaste månadernas resor har jag haft förmånen att träffa

- ledarna för världens större bibelorganisationer
- den rysk-ortodoxe patriarken Alexii II
- IFBs styrelse och ledare
- översättare och medarbetarna på nästan alla IFBs kontor.
- några av våra största understödjare

Jag vill gärna dela med dig vad jag kommit fram till:

Översättningsteamerna på fältet arbetar hårt och många har en vision för sitt eget folk. På kontoren återfinns den "gamla" visionen fräsch också hos nya kollegor.

Vi har vänner som gärna fortsätter bära tunga lass i förbön och ekonomi.

Vi stärker strategiska samarbeten för att översättningarna, som du stöder, ska nå läsarna snabbast och effektivast möjligt.

Vi möter andligt motstånd särskilt i start och avslutning av en översättning. Nu är det skördetid och många NT-projekt avslutas. Folkslagen får snart del av Guds Ord och det ger genombrott för Hans rike. Det ökade andliga motstånd vi konstaterar nu kan bara bemötas med förbön. Jag vet av erfarenhet att förbön förändrar de svåraste situationer.

"Vi behöver en armé av bedjare", skrev vår ledare för översättningsarbetet nyligen. Vill du bli en av dem? Du är av särskild betydelse just nu. Hör av dig idag!

Stefan Rizell
Direktor

Rizell@IBTnet.org

De flesta uzbeker är muslimer

Bibelöversättning på uzbekiska började för mer än 100 år sedan, och de fyra Evangelierna trycktes första gången i Leipzig 1891. IFB tog upp arbetet igen 1973 och Nya testamentet med 1 Mosebok och Psaltaren trycktes 1992. Översättningen av Gamla testamentet, som nu pågår, är ett samarbete mellan IFB, Wycliffe/SIL, Uzbekiska Bibelsällskapet och Förenade Bibelsällskapen.

“Vi ser fram emot att få hela Bibeln på uzbekiska om fem eller sex år“

“Detta är en stor dag när det gäller bibelarbete i Uzbekistan“, sa Sergei Mitin, ledare för Uzbekiska Bibelsällskapet. “Nu ser vi fram emot att få hela Bibeln på uzbekiska om fem eller sex år.“

“Vi har alltid aktat vishet högt i vårt land“

En av översättarna säger: “Vi har alltid aktat vishet högt i vårt land. Först tänkte vi översätta Ordspårboken i form av poesi, men med rim riskerar man att förlora det som är viktigast när man översätter Bibeln – nämligen att kommunicera betydelsen av originaltexten“.

“Jag vill göra en sådan översättning som varje uzbek kan ta till sig och förstå“

Översättaren, som är särskilt väl insatt i sitt folks kultur och traditioner, säger: “Jag vill göra en sådan översättning, som varje uzbek kan ta till sig och förstå. Många av bibelberättelserna hittar man faktiskt i gamla uzbekiska handskrifter. I flera av dem omnämns bibliska profeter. En skrift från 1200-talet börjar till exempel med berättelsen om Noa. Många handskrifter handlar om Moses och om Jesus Kristus. Poeten Arazutar jämför i en av sina dikter kraften i sin älskades blick med det Jesus Kristus gjort: *’När du såg på mig var det som när Jesus Kristus såg på mig – min själlösa kropp fick liv.’* En annan biblisk gestalt som ofta nämns i gamla uzbekiska manuskript är Josef.“

“Många av bibelberättelserna hittar man i gamla uzbekiska handskrifter“

“Redan de gamla författarna insåg betydelsen av litteratur på uzbekiska“, fortsätter översättaren. “De översatte texter från tadjikiska och persiska källor till uzbekiska. Författaren Narbuzi, som levde i början av 1300-talet, hade en brinnande längtan efter att få lära känna sitt folks profeter, och skrev *“Berättelsen om profeterna“* på gammaluzbekiska. Berättelsen om profeten Elia, som också ofta förekommer i gamla källskrifter på tadjikiska och persiska, översattes till gammaluzbekiska av historikern Agafi.“

Översättaren vill forska vidare när det gäller sambandet mellan de bibliska texterna och de gamla handskrifterna – det finns så många som 7000 sådana skrifter på Institutet för Östkunskap i Uzbekistan. Han har för avsikt att skriva en bok, som klart visar att berättelserna om profeterna härstammar från Bibeln.

Barbro Lindström

Sergei Mitin, Uzbekiska Bibelsällskapet och Borislav Arapovic, IFB

Uzbekiska skolflickor

“Jag läste boken varje dag i en vecka och mitt liv förändrades“

Det finns många exempel på hur betydelsefullt det är att få bibelordet på modersmålet. “Jag läste i den uzbekiska versionen av Koranen att det var bra att läsa Bibeln“, berättar en man. “Efter att ha läst samma sak i den kazakiska versionen av Koranen, fick jag tag i Nya testamentet på uzbekiska. Jag läste boken varje dag i en vecka och det förändrade mitt liv.“

“Jag hörde att det fanns en bok för syndare“

En kvinna berättar att hon känt sig så syndig under muslimernas fastemånad Ramadan. “Jag ville inte ens gå ut, för jag kände mig så oren“, säger hon “Då hörde jag av en vän att det fanns en bok för syndare, en bok som erbjöd förlåtelse. Jag läste i den och det var som om mina bördor föll av.“

“Titta, vi blir fotograferade!”

Är det sant att det finns en Gud som älskar alla?

En organisation, som spelar in bibeltext på kassett, har nyligen gjort en inspelning av hela Nya testamentet och tre böcker från Gamla testamentet på uzbekiska.

“Vi försökte engagera de bästa skådespelarna i Uzbekistan“, berättar en av medarbetarna. “De hade aldrig hört talas om Bibeln. Flera av aktörerna var rädda för att läsa Nya testamentet högt. Men allt eftersom de förberedde sig för inspelningen, lärde de känna bibeltexten och många blev förundrade: ‘Är det sant att det finns en Gud som älskar alla?’

“Detta är vad vårt folk behöver!”

‘Detta är vad vårt folk behöver! Det är vad vi alla behöver’, utropade en av aktörerna, som spelade lärjungen Johannes. Det var omkring 35 skådespelare som hjälpte till vid inspelningen. Vi hade ofta heta diskussioner om trosfrågor under tiden. Nu hoppas vi att det uzbekiska folket ska få möjlighet att höra om Gud på radio eller TV, trots de strikta lagarna i landet.“

Gatubild från Samarkand

Uzbekistan

Område: Republiken Uzbekistan ligger i Centralasien, på gränsen till Afghanistan. Landet var tidigare en av Sovjetunionens 15 republiker och ingår numera i OSS – Oberoende staters samväld. Huvudstaden heter Tasjkent. Välkända är också de vackra gamla städerna Samarkand och Buchara.

Folk: Uzbekerna är ett snabbt växande folk – idag närmare 25 miljoner. Det finns också uzbekerna i bl a Afghanistan och Kina.

Språk: Uzbekiska hör till den turkiska språkgruppen.

Religion: De flesta uzbekerna är sunnitiska muslimer. Det finns omkring fem tusen kristna uzbekerna.

Bibelöversättning: De 4 Evangelierna trycktes på uzbekiska med arabisk skrift 1891 och 1913. År 1927 ändrades det uzbekiska alfabetet till latinsk skrift och 1940 till kyrillisk. IFB började översätta Bibeln på uzbekiska med kyrillisk skrift 1973 och det första Nya Testamentet, med 1 Mosebok och Psaltaren, kunde tryckas 1992. Arbete med Gamla Testamentet pågår i samarbete mellan IFB, Uzbekiska Bibelsällskapet, Wycliffe/SIL, Förenade Bibelsällskapen och lokala kyrkor.

Även IFBs Barnbibel är publicerad på uzbekiska.

Profeten Daniels grav

Enligt sägner hämtade uzbekerna profeten Daniels kvarlevor för att begravas i Uzbekistan. De hade tagit mått på benen, men när de kom fram till Uzbekistan var skelettet 2 cm längre. Man konstaterade då att skelettet växer – och byggde en grav som är 18 m lång!

Månadens projekt

Översättningen av Gamla Testamentet på uzbekiska fortsätter. Det uzbekiska folket behöver hela Bibeln! För att betala de tre översättarnas arbete, behöver vi i år 72 900 kronor. Välkommen att stödja översättningen genom Din gåva till "månadens projekt"!

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på 50 språk, bl a första Bibeln på moldaviska (4 milj.) och tadjikiska (5 milj.) samt första Nya Testamentet på adygeiska, balkariska, kabardinska, kirgiziska, komi, kurmanji-kurdiska, mariska, ossetiska, turkmeniska, uzbekiska, udmurtiska samt azerbajdžanska med kyrillisk skrift. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Du är välkommen att stödja bibelöversättningsarbetet.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Postgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösinstituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Meritbanken 206518-17911

Nyheter från

Institutet för Bibelöversättning

är gratis och utkommer 4 gånger per år
Redaktör: Barbro Lindström
Tel 08-722 23 40